

**OPIS PROGRAMU KSZTAŁCENIA
W SZKOLE DOKTORSKIEJ UNIwersYTETU KAZIMIERZA WIELKIEGO**

OPIS PRZEDMIOTU	
Nazwa przedmiotu	Warsztat badacza I
Typ zajęć	przedmiot specjalistyczny
Dziedzina nauk	nauki humanistyczne
Dyscyplina nauki	literaturoznawstwo
Rok akademicki	2019/2020
Tytuł /stopień naukowy (zawodowy) Imię i nazwisko prowadzącego przedmiot	dr hab. Alicja Dąbrowska, prof. uczelni
Liczba godzin dydaktycznych	30
Forma zajęć dydaktycznych	ćwiczenia
Rygory zaliczenia	zal. z oceną
Język wykładowy	polski
Ramowe efekty uczenia się (8 PRK)	<ul style="list-style-type: none"> • zna i rozumie w stopniu umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów – światowy dorobek, obejmujący podstawy teoretyczne oraz zagadnienia ogólne i wybrane zagadnienia szczegółowe – właściwe dla danej dyscypliny naukowej lub artystycznej • zna i rozumie główne tendencje rozwojowe dyscyplin naukowych lub artystycznych, w których odbywa się kształcenie • zna i rozumie metodologię badań naukowych • potrafi dokonywać krytycznej analizy i oceny wyników badań naukowych, działalności eksperckiej i innych prac o charakterze twórczym oraz ich wkładu w rozwój wiedzy • potrafi wykorzystywać wiedzę z różnych dziedzin nauki lub dziedziny sztuki do twórczego identyfikowania, formułowania i innowacyjnego rozwiązywania złożonych problemów lub wykonywania zadań o charakterze badawczym, a w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> ○ definiować cel i przedmiot badań naukowych, formułować hipotezę badawczą, ○ rozwijać metody, techniki i narzędzia badawcze oraz twórczo je stosować, ○ wnioskować na podstawie wyników badań naukowych • jest gotów do krytycznej oceny dorobku w ramach danej dyscypliny naukowej lub artystycznej
SZCZEGÓŁOWY OPIS ZAJĘĆ	

<p>Szczegółowe efekty uczenia się</p>	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi korzystać ze szczegółowej wiedzy teoretycznej o prawie autorskim oraz o szkołach badawczych i reprezentatywnych metodologiach współczesnego literaturoznawstwa, • zna w stopniu zaawansowanym i precyzuje hipotezy badawcze oraz współczesne metody analizy, interpretowania i wartościowania dzieła literackiego na gruncie określonego kierunku w badaniach literackich, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym, • ma świadomość metodologiczną i potrafi rozwiązywać problemy w zakresie konstruowania hipotez badawczych oraz doboru metod i stosowania reguł właściwych poszczególnym współczesnym nurtom badawczym w metodologii literaturoznawczej, korzystania z nich we własnych, praktycznych badaniach (konstruowania narzędzi badawczych, opracowania i prezentacji wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie problemów), co pozwala mu ustrzec się przed błędami w formułowaniu problemów badawczych i konstruowaniu własnych propozycji interpretacyjnych oraz w zakresie warsztatu badawczego, • wiedza dotycząca doktoratu w świetle prawa oraz rozmaitych metodologii badań literackich, rozwija kompetencje studenta jako świadomego uczestnika życia kulturalnego, pozwala mu pełniej zrozumieć, analizować prace innych autorów, tj. najnowsze propozycje artystyczne, z którymi się styka, • zdobyta świadomość odnośnie do warsztatu badawczego doktoranta i wybranych metodologii współczesnego literaturoznawstwa kształtuje odpowiedzialne ich stosowanie we własnych badaniach, docenienie różnorodności metod badań literackich jako elementu dziedzictwa kultury europejskiej.
<p>Treści programowe realizowane podczas zajęć</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Etyka badań i pracy naukowej. Prawo autorskie i ochrona własności intelektualnej, 2. Warsztaty pisania i przygotowywania publikacji naukowych, 3. Metodologia recenzowania prac akademickich/uniwersyteckich: recenzje wydawnicze, recenzje kwalifikacyjne (recenzja pracy doktorskiej, pracy habilitacyjnej, dorobku profesorskiego, superrecenzja), recenzje kolaudacyjne, 4. Warsztaty przygotowywania wniosków grantowych (specjalizacyjne dla dyscypliny), 5. Metodologia i planowanie badań (specjalizacyjne dla dyscypliny): <p>syntetyczne przypomnienie starożytnych korzeni (początków) tej dziedziny nauki; rozwój i zmiany zachodzące na przestrzeni epok w metodologii badań literackich; współczesny stan badań metodologicznych dzieła literackiego; uwypuklenie na tle kierunków romantycznych, pozytywistycznych przełomu w latach późniejszych; wybrane najważniejsze nurty, najnowsze style badania literatury i przedstawiciele danych orientacji na gruncie polskim i światowym; historia powstawania i kluczowe elementy programów ich twórców, ich możliwości rozwoju, stosunek do wcześniejszych propozycji metodologicznych i praktyczne zastosowania:</p> <p>I. Metodologia badań literackich i jej miejsce w nauce o literaturze. Z teorii dzieła literackiego – analiza, interpretacja, wartościowanie.</p> <p>II. Przełom antypozytywistyczny w kulturze europejskiej.</p> <p>III. Topos i antropologiczne kierunki badań nad literaturą. (Janina Abramowska i Dariusz Cezary Maleszyński)</p> <p>IV. Hermeneutyka. Wilhelm Dilthey i narodziny nowoczesnej hermeneutyki. Odmiany hermeneutyki we współczesnych badaniach literackich.</p> <p>V. Komparatystyka. Gry międzytekstowe.</p> <p>VI. Literaturoznawcze badania psychoanalityczne. Archetypy i symbole. Teoria toposów E.R. Curtisa</p> <p>VII. Semiotyka a badania nad literaturą.</p> <p>VIII. Stanisław Fita jako badacz pozytywizmu. Geopoetyka i mitologia przestrzeni.</p> <p>IX. Kategoria karnawału i polifonia dzieła literackiego w ujęciu Michaiła Bachtina.</p>	
<p>Metody dydaktyczne</p>	<p>Dyskusja, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, wykład konwersatoryjny</p>
<p>Metody i kryteria oceniania</p>	<p>Zaliczenie ustne lub pisemne: <u>na ocenę dostateczną</u> – student zna w stopniu dostatecznym prawo autorskie i warsztat badawczy doktoranta oraz wymienia istotne informacje na temat współczesnych metod badania dzieła literackiego, tj. informacje dotyczące początków, rozwoju i wszelkich zmian zachodzących na przestrzeni epok w metodologii badań literackich, a także dotyczące przedyskutowanych szkół badawczych i reprezentatywnych metodologii współczesnego literaturoznawstwa, zna w stopniu dostatecznym i precyzuje hipotezy badawcze oraz współczesne metody analizy, interpretowania i wartościowania dzieła literackiego na gruncie określonego kierunku w badaniach literackich, w celu określenia ich znaczeń,</p>

	<p>oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym, <u>na ocenę dobrą</u> – student zna w stopniu dobrym prawo autorskie i warsztat badawczy doktoranta oraz wymienia szerokie informacje na temat współczesnych metod badania dzieła literackiego, tj. informacje dotyczące początków, rozwoju i wszelkich zmian zachodzących na przestrzeni epok w metodologii badań literackich, a także dotyczące przedyskutowanych szkół badawczych i reprezentatywnych metodologii współczesnego literaturoznawstwa, zna w stopniu dostatecznym i precyzuje hipotezy badawcze oraz współczesne metody analizy, interpretowania i wartościowania dzieła literackiego na gruncie określonego kierunku w badaniach literackich, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym, <u>na ocenę bardzo dobrą</u> – student zna w stopniu bardzo dobrym prawo autorskie i warsztat badawczy doktoranta oraz wymienia szerokie informacje na temat współczesnych metod badania dzieła literackiego, tj. informacje dotyczące początków, rozwoju i wszelkich zmian zachodzących na przestrzeni epok w metodologii badań literackich, a także dotyczące przedyskutowanych szkół badawczych i reprezentatywnych metodologii współczesnego literaturoznawstwa, zna w stopniu bardzo dobrym i precyzuje hipotezy badawcze oraz współczesne metody analizy, interpretowania i wartościowania dzieła literackiego na gruncie określonego kierunku w badaniach literackich, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym, orientuje się w najnowszych stylach badania literatury wskazuje ich możliwości rozwoju, stosunek do wcześniejszych propozycji metodologicznych i zna praktyczne zastosowania; rozwiązuje problemy w zakresie konstruowania hipotez badawczych oraz doboru metod i stosowania reguł właściwych poszczególnym współczesnym nurtom badawczym w metodologii literaturoznawczej, korzystania z nich we własnych, praktycznych badaniach (konstruowania narzędzi badawczych, opracowania i prezentacji wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie problemów), co pozwala mu ustrzec się przed błędami w formułowaniu problemów badawczych i konstruowaniu własnych propozycji interpretacyjnych oraz w zakresie warsztatu badawczego.</p>
Rygor zaliczenia	zaliczenie z oceną
Literatura podstawowa	<p>Kuc Bolesław Rafał, <i>Vademecum doktoranta</i>, Warszawa 2012 Krajewski Mirosław, <i>Piszemy prace naukowe. Vademecum dla studentów i doktorantów</i>, Rypin 2004 Jakubowiak Maciej, <i>Nieuchronny plagiat. Prawo autorskie w nowoczesnym dyskursie literackim</i>, Warszawa 2017 <i>Prawo autorskie a postęp techniczny</i>, pod red. J. Barty, Ryszarda Markiewicza, Kraków 1999 (wybór) A. Burzyńska, M. P. Markowski, <i>Teorie literatury XX wieku. Podręcznik</i>. Kraków 2009. <i>Teorie literatury XX wieku. Antologia</i>. Red. A. Burzyńska, M. P. Markowski. Kraków 2006. J. Abramowska, <i>Powtórzenia i wybory. Studia z tematyki i poetyki historycznej</i>. Poznań 1995. N. Frye, <i>Archetypy literatury</i>, [w:] <i>Współczesna teoria badań literackich za granicą. Antologia</i>, oprac. H. Markiewicz, t. 2 (<i>Strukturalno-semiotyczne badania literackie. Literaturoznawstwo porównawcze. W kręgu psychologii głębi i mitologii</i>), Kraków 1972, s. 281-299. M. Bachtin, <i>Twórczość Franciszka Rabelais'go a kultura ludowa średniowiecza i renesansu</i>. Przekład A. A. Goreniewie. Opracowanie S. Balbus. Kraków 1975. M. Januszkiewicz, <i>Wkoło hermeneutyki literackiej</i>. Warszawa 2007. P. Ricoeur, <i>Egzystencja i hermeneutyka. Rozprawy o metodzie. Wybór</i>, opracowanie i wprowadzenie S. Cichowicz. Przekład E. Bieńkowska i in. Warszawa 1985. W. Dilthey, <i>Budowa świata historycznego w naukach humanistycznych</i>. Przekład, opracowanie, posłowie E. Paczkowska-Łagowska. Gdańsk 2004. Bilczewski Tomasz, <i>Komparatystyka i interpretacja. Nowoczesne badania porównawcze wobec translatoologii</i>, Kraków 2010. D.C. Maleszyński, <i>Człowiek w tekście. Formy istnienia według literatury</i></p>

	<p><i>staropolskiej</i>. Poznań 2002.</p> <p>Barbara Bobrowska, <i>Małe narracje Prusa</i>, Ryszard Nycz, Słowo wstępne, [w:] <i>Dekonstrukcja w badaniach literackich</i>, pod red. R. Nycza, Gdańsk 2000.</p> <p>J. Culler, <i>Dekonstrukcja i jej konsekwencje dla badań literackich</i>, przeł. M. B. Fedewicz, „Pamiętnik Literacki” 1987, s. 4.</p> <p>A. Burzyńska, <i>Dekonstrukcja jako krytyka interpretacji</i>, „Ruch Literacki” 1985, nr 5-6.</p> <p>A. Burzyńska, <i>Dekonstrukcja: próba krytycznego bilansu</i>, [w:] <i>Po strukturalizmie. Współczesne badania teoretycznoliterackie</i>.</p> <p>Jerzy Pelc, <i>Wstęp do semiotyki</i>, Warszawa 1982 (2002).</p> <p>S. Wysłouch, <i>Literatura i semiotyka</i>, Warszawa 2001.</p> <p>R. Barthes, <i>Imperium znaków</i>, Warszawa 1999.</p> <p>R. Barthes, <i>Mitologie</i>, Warszawa 2000 (teksty: do wyboru np. Mit jest słowem; Befszyk i frytki, Wino i mleko).</p> <p>Przykładowe teksty Eco:</p> <p>U. Eco, <i>Sztuka i piękno w średniowieczu</i>, Kraków 1997 (rozdz. o powszechnym symbolizmie)</p> <p>U. Eco, <i>Semiologia życia codziennego</i>, Warszawa 1996 (do wyboru, np. <i>Partyzantka semiologiczna, Sportowa gadanina, Kultura jako widowisko</i>)</p> <p>U. Eco, <i>Superman w literaturze światowej. Powieść popularna: między retoryką a ideologią</i>, Warszawa 1996.</p> <p>J. Łotman i B. Uspienski, <i>O semiotycznym mechanizmie kultury</i>, w: <i>Semiotyka kultury</i>, oprac. E. Janus i inni, Warszawa 1977.</p> <p>Bobrowska Barbara, <i>Felicjan Faleński – tragizm, parabolizm, groteska</i>, Liszki 2012.</p> <p>Bobrowska B., <i>Małe narracje Prusa</i>, Warszawa 2003 lub Gdańsk 2004.</p> <p>S. Fita, „Pozytywista ewangeliczny” <i>Studia o Bolesławie Prusie</i>. Lublin 2008.</p> <p>Elżbieta Rybicka, <i>Geopoetyka. Przestrzeń i miejsce we współczesnych teoriach i praktykach literackich</i>, Kraków 2014.</p>
<p>Literatura uzupełniająca</p>	<p>Gambarelli Gianfranco, Łucki Zbigniew, <i>Jak przygotować pracę dyplomową lub doktorską</i>, Kraków 2001.</p> <p>Maćkowiak Jolanta, <i>Jak pisać teksty naukowe?</i>, Gdańsk 2001.</p> <p>Oliver Paul, <i>Jak pisać prace uniwersyteckie. Poradnik dla studentów</i>, przeł. Jadwiga Piątkowska, Kraków 1999.</p> <p>Barta Janusz, Markiewicz Ryszard, <i>Prawo autorskie i prawo pokrewne</i>, Warszawa 2017 lub <i>Prawo autorskie</i>, Warszawa 2016</p> <p>Barta Janusz, Markiewicz Ryszard, <i>Prawo autorskie, przepisy, orzecznictwo, umowy międzynarodowe</i>, Warszawa 1997.</p> <p>D. C. Maleszyński, <i>Corpus politicum. Śródziemnomorskie i staropolskie konteksty topiki organicznej</i>. „Pamiętnik Literacki” 1985, z.1 (dodatkowo).</p> <p>M. Cieśla-Korytowska, <i>Komparatystyka w Polsce</i>, „Ruch Literacki” 1995, z. 4.</p> <p>Henry Remak, <i>Literatura porównawcza – jej definicje i funkcja</i>. [W:] <i>Antologia zagranicznej komparatystyki literackiej</i>. Red. H. Janaszek-Ivonickova. Warszawa 1997.</p> <p><i>Komparatystyka między Mickiewiczem a dniem dzisiejszym</i>, pod red. L. Wiśniewskiej, Bydgoszcz 2010 (wybór)</p> <p><i>Komparatystyka i konteksty. Komparatystyka między Mickiewiczem a dniem dzisiejszym</i> pod red. L. Wiśniewskiej, Bydgoszcz 2012 (wybór)</p> <p>P. Guiraud, <i>Semiologia</i>, przekł. S. Cichowicz, Warszawa 1974.</p> <p>Terence Hawkes, <i>Strukturalizm i semiotyka</i>, przeł. Ignacy Sieradzki, Warszawa 1988 (r. 4. Nauka o znakach).</p> <p>Barthes R. <i>System mody</i>, Kraków 2005 (fragmenty)</p> <p>P. Bondanella, <i>Umberto Eco. Semiotyka, literatura, kultura masowa</i>, Kraków 1997.</p> <p>J. Łotman, <i>Semiotyka filmu</i>, Warszawa 1983.</p> <p>B. Uspienski, <i>Strukturalna wspólnota różnych rodzajów sztuki</i>, w: <i>Semiotyka kultury</i>, dz. cyt.</p> <p>J. Łotman, <i>Zagadnienie przestrzeni artystycznej w prozie Gogola</i>, w: <i>Semiotyka kultury</i>, dz. cyt.</p>

	<p>Z. Minc, <i>Struktura przestrzeni artystycznej w liryce A. Błoka</i>, w: <i>Semiotyka kultury</i>, dz. cyt.</p> <p>Kaczorowski J., <i>Elementy zarysu dziejów metodologii badań literackich</i>, Warszawa 2006.</p> <p>Mitosek Z., <i>Teorie badań literackich</i>, Warszawa 1995.</p> <p>Skwarczyńska S., <i>Kierunki w badaniach literackich. Od romantyzmu do połowy XX w.</i>, Warszawa 1984.</p> <p><i>Słownik literatury polskiej XX wieku</i>. Red. A. Brodzka i in. Wrocław 1993.</p> <p>wiński M., Kostkiewiczowa T., Okopień-Sławińska A., Sławiński J., <i>Słownik ninów literackich</i>, wyd. 2 poszerz. i popr., Wrocław 1988.</p>
--	--